

"UKRAINIAN LABOR NEWS"

Printed and published tri-weekly by the Workers and Farmers Publishing Association, Limited, a joint stock company, incorporated under the laws of Manitoba, at its head office and place of business, at the corner of Pritchard Avenue and McGregor Street in the City of Winnipeg, Manitoba.

Subscription per year \$4.00

Telephone: J 1465.

"УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ"

Газета для робочого класу — виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу.

Видав. Робітничо-Фермерське Товариство, інкорпороване в Манітобі. Редакція, адміністрація і друкарня містяться в Укр. Риб. Домі, на розі вулиць Річард і Макгрегор, у Вінніпегу, Ман. А. Попович, секретар.

Передплата на рік \$4.00

Адреса:

UKRAINIAN LABOR NEWS

Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

НЕРОЗВАЖНИЙ КРОК МАЙНЕРІВ В ВЕЙН, АЛТА.

Скупенські телеграфічні вістки до щоденної преси кажуть, що майнери в Вейн, Алта. виїхали на страйк і що частина їх прилучилася до організації Індустріальних Робітників Світа.

Пресові повідомлення кажуть, що 295 майнерів в Вейн вступили до організації І.Р.С., а більше чим 700 осталося в Вейн Майн Воркерс' Юніоні і що останні хотять повернутися назад до праці.

Звичайно, згідом буржуазної преси про робітничі справи ніколи не можна брати за правдиві, але у них буває часом частина правди так замасована, що її треба добре очисувати з брехливих додатків.

І це, що частина майнерів в Вейн послухала організаторів І.Р.С. та вступила до їхньої організації, ми вважаємо нерозважним і дуже шкідливим кроком. Чому? А тому, що це означає

Закривання слухливості до вимог привернення платні з 1924 р. тут не допоможе, бо кожному майнерові на заході відомо, що сповнення цього вимоги майнери не доб'ються до той пори, поки не будуть знову всі сильно об'єднані.

Закривання слухливості до вимог привернення платні з 1924 р. тут не допоможе, бо кожному майнерові на заході відомо, що сповнення цього вимоги майнери не доб'ються до той пори, поки не будуть знову всі сильно об'єднані.

На просте думку, як свідоміші майнери могли до цього допустити. Тільки що відбулася конвенція в Келгарі, тільки почалася робота в напрямі об'єднання всіх майнерів заходу в одну організовану громаду, а тут собі прийшли нові "спасителі" майнерів і тормують усі добрі заходи й старання.

Товариші майнери в Вейн, Розейл і других місцевостях, в яких гостють організатори І.Р.С. Розважте добре, що ви робите і чи виїде це на вашу користь. Зам'яте собі раз на завжди, що тільки об'єдналися в одну, добре дисципліновану організацію на цілому заході, ви зможете примусити власників копалин поступитися в користь ваших вимог.

Товариші майнери в Вейн, Розейл і других місцевостях, в яких гостють організатори І.Р.С. Розважте добре, що ви робите і чи виїде це на вашу користь. Зам'яте собі раз на завжди, що тільки об'єдналися в одну, добре дисципліновану організацію на цілому заході, ви зможете примусити власників копалин поступитися в користь ваших вимог.

Товариші майнери! Не прикладайтеся цьому, що там діється, а бачте, що це в організації, в яку майнери вирішили вступитися, а це Майн Воркерс Юніон оф Канада, і будуть вони тільки шум і збірники грошей, які власне й найпотрібніші, бо їдуть на їхні утримання.

І В ШИРИНУ, І В ГЛИБИНУ.

Харківські "Вісти" з 10 листопада містять під позивним наголовком таку передовицю:

Святкування 8 річниці Жовтневої революції, що його проводили ми цього року під знаком господарчого відродження радянської землі, викликало широкий відгомін з боку трудящих цілого світу.

Безперечно є те, що наша міць і гарантія нашого дальшого процвітання є забезпечення за нами, за Радянськими Республіками, симпатії та активної підтримки з боку трудящих мас інших країн. Протягом останнього року ціла низка робітничих делегацій, головно з західної Європи, з цілком зрозумілою прихильністю оглядала найголовніші вузла нашої діяльності, щоб на підставі живих фактів, — а не голого довіря — внести свою думку про першу диктатуру пролетаріату, про першу робітничо-селянську систему державного устрою.

На зовні не виявляється за останні дні, бодей в тієї резолюції про Льюкарно, що її змушений ухвалити Виконком ІІ. Ітернаціоналу, зібраний на свою конференцію в Лондоні.

І в жовтні місяці Карнечу стала перед судом. Цей суд кинув багато світла на все, що сталося і розкрив дійсних винуватців звинства.

ЦАНКОВ ПЕРЕД СУДОМ АВСТРІЇ.

(Від нашого віденського кореспондента.)

Недавно краєвий австрійський суд видав вирок на Менчу Карнечу, що вбила македонського революціонера Тодора Паніца.

Трагедія, що її жертвою став Тодор Паніца, відбулася в Відні в міському театрі 6. травня цього року. В той момент, коли Паніца нахилився на поруччя, щоб краще привидватися до сцени, Менчу Карнечу подавала стріляти йому в спину, а відтак кинулася втікати, шукаючи протекції у поліції від Багадинова, приятеля Паніца.

В жовтні місяці Карнечу стала перед судом. Цей суд кинув багато світла на все, що сталося і розкрив дійсних винуватців звинства.

Коли в 1903 році сотні тисяч турецького війська були несподівано атаковані повстанцями, коли кілька десятків тисяч македонських повстанців, але узброєних, але повних непогамованої відваги і духа бунту, запалили повстання проти Турків, це був Тодор Паніца, що разом з Санданським та іншими македонськими повстанцями стояв на чолі загону. В 1907 році під час молодотурецької революції Паніца увійшов першим в Царгород, столицю Туреччини, ведучи за собою армію македонських революціонерів, які від турецької революції сподіялися змінити кайдан національної неволі.

Революційна Македонська Організація, що колись була могутнім чинником революції в Македонії, обертається в слухняну зброю Кобургів, німецького монархії, що сидить на престолі болгарським і в особі своїх кількох провідників переходить на службу болгарсько-німецькій династії. Це був Паніца, що організація посилає його знищити Сарафова,

моявля, С.Р.С.Р. не бажаючи вступити до Ліги Націй, сам протиставляє себе цілому світові.

Робітничі маси знають тепер уже з певних джерел про справжні цілі радвлади і їх не збити з пантелику навіть спритним шахраям світового меншовизму. Робітничі маси з нами, особливо-ж в дні Жовтня.

Та з нами не лише передові маси трудящих Європи, а з нами й симпатії колись затуркованих, забитих колоніальних рабів імперіалізму, з нами симпатії поневолеваних народів Сходу, що з місяця на місяць, з року на рік, з величезними втратами, але пробуджуються до революційно-національного життя. Великі демонстрації на честь Жовтня, привітання радянських представників в молодій Анголській Туреччині, в юній Монголії та Китаю, навіщо Японії свідчать, що ідеї Жовтня виплекані ленінською комуністичною партією, пустили глибоке коріння в свідомості поневолеваних та напівпоневолеваних народів Сходу.

І в жовтні дні і пролетарський захід і народи Сходу засвідчили свої глибокі симпатії до С.Р.С.Р., що здійснює в життя гасла Великого Жовтня.

З року на рік поглиблюються та поширюються ці гасла в масах трудящих — робітничих і селян цілого світу, що готуються до здійснення Світового Жовтня.

Зрадника, що став на чолі македонської організації до послуг болгарського царя. Паніца згідно постанові центрального комітету організації федералістів приходить до прокуратора Сарафова і стріляє йому в груди, і тут же перед лицем всіх приголомшених знавця, виходячи спокійно з сали, оточеної поліцією і шпиками болгарського царя Фердинанда.

Тодор Паніца був провідником федералістичної групи македонських революціонерів, що гуртувалися навколо нього. Це група федералістів, що обстоювала незалежність Македонії в складі Балканської Федерації, цілих два десятиліття провадила негатовану боротьбу з усіма гнобителями.

Під час перевороту в Туреччині, загони македонських федералістів знову вступили на чолі молодотурецьких військ і розбили султана під сан Стефано в 1909 р. Але Тодор Паніца і Санданський не переставали боротися і проти режиму парламенту молодих Турків, а їхній ватажок з Салоник Влахос став на чолі соціалістичної фракції в Царгороді разом з вірменськими соціалістами.

Цанков, що прийшов в Болгарію до влади, почав скажену нагірку на революціонерів не тільки в Болгарії, але й поза її кордонами. Так між іншим вбито буржуазного болгарського посла в Празі Даскалова, а з Софії вбито македонського революціонера Александрова. Так нарешті вбито і Паніцу.

Менча Карнечу, дівчина 26 років, хороблива, істерична панна, що ніколи не мала нічого спільного з македонським революційним рухом, виконала вбивство. Болгарська офіційна агенція намагалася довести, що вона героїня. Але в су-

ді виявилася, що вона нічого не має спільного з героїзмом видатних жінок. Вона з багатодітної родини, що збідніла через спекуляцію. Разом з родиною вона в Крушево займалася паскарством і спекуляцією і своїми поступками викликала обурення мешканців того міста. Отже вона ганяла за грішми, послугуючись різними засобами.

Карнечу пішла на вбивство в Австрії, де кара смерті скасована, але зачинила на ключ двері льожи і побігла до поліції, бо боялась, щоб Багадинов, товариш забитого Паніца не застрелив її. Карнечу виконала ганебне діло на припоручення прислужників Цанкова.

Менча Карнечу була нанитою вбивцею. Від початку до кінця вона працювала при допомозі цанківських грошей, працюючи поруч паскарника Карайова, що приїхав до неї до Відня помагаючи їй в її "героїських" вчинках. І приїхав також з дорученням того-ж таки болгарського уряду, схованого під фірму Македонців.

Інтересна також особа ринса цієї жінки, коли вона була хора, то жінка Паніца піклувалася нею і була її за сестру протягом кількох тижнів. Це для того, щоб потім вона вбила її чоловіка.

Що болгарське правительство приймало участь і організувало справу вбивства, видно з багатьох даних: Карнечу приїхала до Відня на фашинний паспорт, виданий болгарським урядом. Вона обертається в Відні в колах болгарського посольства. Вона стало відвідувала родину голови пресового відділу болгарського посольства пана Антонова. Через болгарське посольство вона одержувала гроші з Болгарії. Кажуть, що вона діставала їх від батьків, що як виявилася зовсім проспекулювали своє майно.

Тим то коли суд виніс свій засуд — вісім років тяжкої в'язниці, ніхто не сказав, що це мало. Найважливіше те, що буржуазний суд знайшов винним в особі Карнечу болгарське правительство. Г. Піддубний.

ВІДГОМІН ВІННІПЕГСЬКИХ ВИБОРІВ.

Панські наймити плачуть за царем і капіталом.

У відозві, що її помістили панські наймити в польських часописах, а яку ми в минулому числі "Українських Робітничих Вістей" передрукували, виступили вони вже виразно проти всіх робітничих організацій і їхніх кандидатів. Вони напали вже й на Рига, Диксона, Блумберга, качуни, що будуть то вони на них голосували, хоч кожному робітничові відомо, що ці панські агенти завжди за Юдин гріш робили проти робітничих кандидатів, так як і цим разом. Але виявили вони себе дійсно боляче місце у цій відозві, качуни:

"Uczmy się smutnem doświadczeniem Rosji, gdzie zamiast raję panują neede. UCIERPIELIŚMY DOSTY ZA ZAMACH NA STARY PRZORĄDEK RZECZY..."

Ось де болячка! Серце розривається русьсько-польським наймитам за царською Росією. Неперіли вони, кажуть, за те, що там змінено старий лад. Плачуть негідники за старим царським режимом, за неволею, нагайкою, тюрмами і шибеницями для працюючих мас. Чи можна власти ще нижче? Чи бачите ви, робітничі й робітничі, фермери й фермерки, ті що слухаєте тих панських наймитів, чого вони для вас бажають? Чи і надалі ви будете на сліпо йти за ними, чи не обуриться у вас гідність і честь працюючої людини і чи не злобудетеся ви на сміливість, щоб плочути цим ворогам в лице і прогнати їх геть від себе? Усім тим підлим панським агентам не повинно бути місяці в одній організації, де є чесні робітники.

Між панських агентів повали навіть і деякі робітничі-хрупи, що за Юдин гріш, за горівку і за панську ласку заряджують робітничі інтереси і пхають ніж в серце других робітників, що провадять боротьбу проти панів-визискувачів. Чи будете ви далі зустрічатися в товариствах з такими хруями? Повикидати зрадників і збойкотувати повинні всі чесні робітники, як це робили і роблять наші брати в старому краю. Хруви, зрадники робітничих інтересів, де нечесть для товариств, до яких належать робітники. Доти робітники не зберуть своїєї честі і не зможуть успішно боротися за свої права, доки між ними будуть зводімо снуватися панські агенти і хрупи. Ніде в світі чесні робітники не шанували панських наганячів і хрувів, але гонять їх в шню. Пора, щоб і українські робітники й фермери показали тутешнім панським наганячам і хрумам їх належне місце.

Каже ця відозва русьсько-польських панських агентів, що робітничі представники "Znajdowali oni zaufanie obcego kapitału do naszego miasta. Ich propaganda działała to, że"

kapitał, który nie jest niczem innym jak tylko oszczędnościami mas roboczych, bo się Winniegeu. Kapitał ten szuka lokacji gdzie indziej. A my siedzimy z założenemi rękami, szukamy roboty, o którą nie łatwo i cierpimy".

Ось так плачуть за капіталом наємні брехуни. Бо хіба це правда, що капітал злякався пропаганди Рига, Диксона, Блумберга і Поповича та й забрався геть з міста Вінніпегу? Хіба були у Вінніпегу якісь фабрики, що їх фабриканти позамикали? І чого тому капіталові лякатися, як у міській раді була і є переважюча більшість його слухняних слуг? Це така-ж дурна брехня панських агентів, як і те, що "капітал є нічим іншим, як лише ошадноцями працюючих мас", або як те, що адвокат Дик і війний агент Боянівський, які підписали на тій відозві, "сидять з заложеними руками, шукають роботи і... терплять". Отака-ж самісінька.

Ось з чим йшли русьсько-польські панські наймити під час виборів під переробленим гаслом польської-шляхти "Знашось в'ашон вольносьць", на "За наше і ваше право".

З "Руськими" проти українських працюючих мас.

Руські панські наймити об'єдналися з польськими панськими наймитами проти українських робітників і селян тут, в Канаді і в старому краю. "Gazeta Katolicka" у тому-ж самому числі на одній сторінці одобрила союз русьсько-польських панських наймитів і закликає до боротьби з українськими комуністами тут, а на другій сторінці похваляє борінку проти українських селян на Західній Україні. Вона пише, що

"...D. Yakimiszczak, popierany przez Ukraińców, umiarkowanych i katolików, a którego kandydaturę przeciwstawiono własnie kandydaturze Popowicza. "Komitet wyborczy który się zajmuje przeprowadzeniem kampanji w interesie obu tych kandydatów (Jakimiszczaka i Komana) zwraca się także do nas Polaków z prośbą o poparcie. Czy Polacy odmówią im poparcia? — Należałoby przyjąć wyścigniętą do nas dłoń i pomóc do ich wyboru, a zatem do ujęcia ciągłej i upartej kandydatury bolszewika Popowicza. Spółność działania w tym wypadku może mieć w przyszłości skutki jaknajdalej idące. Tak jak my dzisiaj, Ukraińcy następnym razem pomozy nam zapewnie nie odmówią, jeżeliby naprzykład Polacy wysunęli swojego kandydata w roku przyszłym. Takie też zapewnienie wypowiedają w kołach ukraińskich."

Polacy i Ukraińcy dość licznie zamieszkują warde 3-cią, aby mogli mieć przynajmniej po jednym reprezentancie w radzie miejskiej. Możemy tego doznać, jeżeli zawiessimy już raz na kółku wszelkie różnice, antagonizmy, niechęci, nieufności, a więcej woli okazemy. Jeżeli zaś nadal zwalczać się

będziemy wzajemnie, nadal też reprezentować nas w przyszłości będą różni Blumbergi i czegoniaki tego pokroju, a może jeszcze gorszego, w rodzaju Popowicza".

А на 6-й сторони та-ж сама газета пише:

"CHŁOPI POLSCY NIWIECZĄ ZAPĘDY RUSKICH AGITATORÓW."

Львів. — Акція Русинів przeciw reformie rolnej we Wschodniej Malopolsce potęguje się z dnia na dzień coraz silniej. Niedawno odbyły się masowe wiece przeciw reformie rolnej w miejscowościach: Strzyż, Żółkwi, Jawerowie, Przemyslanach i Gródki.

Людność polska zaczyna jednak przeciw tym manifestacjom występować czego dowodem jest ostatnio odbyty wiec ukraińskiego narodowo-demokratycznego zjednoczenia w Komarnie. Chłopi polscy, mieszkający tam w większej liczbie w zwartyeh masach wystąpili na wiecu przeciw agitatorom ukraińskim z prowdy, o którym musiano wiec rozwiązać. Być może, że to niepowodzenie w Komarnie pociągnie za sobą ukraińskich, że należy się wstrzymać od dalszego prowokowania".

Ось з ким поєднались українські "патріоти". Ті робітничі й фермери, що вірили цим негідникам, що думали бунити то вони якісь патріотичні обстоюють, повинні відкрити очі і зрозуміти, що так українські як і польські патріоти обманюють українських і польських працюючих патріотизмом, щоб не допускати їх до порозуміння і спільного виступу проти панів. Самі-ж вони завжди роблять, як не в тайному, то в отвертому порозумінню, проти інтересів працюючих мас. Нехай це буде наукою для робітників і фермерів, які повинні сказати собі: геть з панськими наймитами патріотами! Хай живе злука всіх працюючих! (Докінчення буде.) Робітничі.

СКІЛЬКИ КОШТУВАЛА СВІТОВА ВІЙНА.

Статистичний уряд у Вашингтоні подав, що сума яку народи і держави видали від 1914 до 1918 року на всевітню війну вносить 247 мільярдів і 129 мільйонів доларів. З того держави антанти витратили 163 мільярдів 782 мільйонів, а осередні держави 82 мільярдів 347 мільйонів.

При цій рагоді варто позначити ще з іншими числами, що відносяться до світової війни, а які подає у своїй статистичній Американськй Гарлов. В час великої війни покликана доодинки держави до зброї стільки людей: — Росія 12 мільйонів, Німеччина 11 мільйонів, Англія 8,215,467, Франція 9,410,000, Австро-Угорщина 7,800,000, Італія 5,615,000, Америка 4,800,000, Туреччина 2,850,000, Болгарія 1,200,000, Румунія 750,000, Сербія 707,343, Бельгія 267,000, Греція 230,000, Португалія 100,000, Чорногора 50,000. Разом держави антанти післили на війну 41,883,810, осередні держави 22,857,816.

На кожних 8 жовнівів є один вбитий, а на кожних трох один ранений. Найбільше втрапи в людях має Румунія, бо мало що не половина (45 проц.) її армії згинула. Німеччина, має 17 проц. вбитих, 39 проц. ранених. Коли не брати процентово, то найбільш вбитих має Німеччина, бо 1,773,000. За нею йде Росія з 1,703,000 вбитих, Франція з 1,257,000, Австро-Угорщина з 1,200,000, Англія з 907,371, Італія 650,000.

Останнє місце між тими державами займає Америка. Бо хоч й вступила вона із 4,800,000 армією, то її втрати в убитих вносить 50,280. Також і що до ранених Америка найшасливіша, бо має їх тільки 205,690.

Найвищий процент ранених має Франція, бо 50.72 проц. За нею йдуть: Австро-Угорщина 46.15 проц., Росія 41.25 проц. Італія стоїть що до числа ранених на шестому місці.

Товариші! Відомайте передплату на "Укр. Роб. Вісти"!